

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Πληροφορίες: Π. Καψής, Δ. Πολυγένη
E: p.kapsis@ypes.gr | T: 213 136 4808
E: d.polygeni@ypes.gr | T: 213 136 4409

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2021
Αριθ. Πρωτ.: 16232

Προς: Ως πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Κατάρτιση Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2022-2025 του υποτομέα των ΟΤΑ.
ΣΧΕΤ: Η αρ. 2/47904/ΔΠΔΣ/19.02.2021 εγκύκλιος του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

1. ΓΕΝΙΚΑ

Στο πλαίσιο της κατάρτισης του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2022-2025, οι δήμοι, οι περιφέρειες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα του υποτομέα των ΟΤΑ υποχρεούνται να υποβάλουν συμπληρωμένους τους **πίνακες μεσοπρόθεσμων προβλέψεων** του Παραρτήματος Α, στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής \ Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΥΠΕΣ (ΔΟΙΚΤΑ\ΥΠΕΣ) **μέχρι την 15^η Μαρτίου 2021**.

Στους πίνακες μεσοπρόθεσμων προβλέψεων, οι υπόχρεοι φορείς θα αποτυπώσουν τα δημοσιονομικά αποτελέσματα των δύο προηγούμενων ετών τις εκτιμήσεις τους για το έτος 2021 καθώς και τις προβλέψεις τους αναφορικά με την εξέλιξη των εσόδων, των δαπανών, των απλήρωτων υποχρεώσεων και των λοιπών στοιχείων ισολογισμού για την περίοδο 2022 – 2025. Μετά από επεξεργασία των πινάκων, κατά την οποία θα ληφθεί υπόψη το σύνολο των διαθέσιμων δεδομένων, η ΔΟΙΚΤΑ\ΥΠΕΣ θα καταρτίσει το **βασικό σενάριο** του Ενοποιημένου Προϋπολογισμού των ΟΤΑ για την περίοδο 2022 - 2025.

Εξαρχής επισημαίνεται ότι τα ποσά των προβλέψεων που θα καταγραφούν στους πίνακες δεν δεσμεύουν τους φορείς του υποτομέα των ΟΤΑ κατά την κατάρτιση των προϋπολογισμών των επόμενων οικονομικών ετών. Αποτελούν αποκλειστικά τη συμβολή τους στη διαδικασία κατάρτισης του βασικού σεναρίου του ΜΠΔΣ 2022-2025. Ωστόσο, δεδομένου ότι, μετά από την ψήφιση του ΜΠΔΣ από τη Βουλή, ο στόχος ισοζυγίου για τα έτη 2022 και 2023 θα είναι δεσμευτικός για τον υποτομέα (συνολικά και όχι για κάθε φορέα διακριτά) και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών κατά την παροχή των οδηγιών κατάρτισης των ετήσιων προϋπολογισμών, είναι σημαντικό οι μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις των φορέων να είναι όσο το δυνατόν ρεαλιστικές.

2. ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ 2022 - 2025

Οι προβλέψεις των υπόχρεων φορέων θα καταγραφούν στους πίνακες «Α1. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΠΔΣ ΔΗΜΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΝΠΔΔ» και «Α2. ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΠΔΣ ΝΠΙΔ» ανάλογα με τη νομική μορφή του κάθε φορέα.

Στους πίνακες «Α1α.Mapping_ΔΗΜΟΙ» και «Α1β.Mapping_ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ» παρατίθεται η αντιστοίχιση των ΚΑ του προϋπολογισμού με τις κατηγορίες παρακολούθησης του Ενοποιημένου Προϋπολογισμού των ΟΤΑ, όπως αυτές αποτυπώνονται στον πίνακα Α1.

Για τα ΝΠΙΔ η κατηγοριοποίηση των εσόδων και των δαπανών είναι ίδια με την κατηγοριοποίηση των απολογιστικών στοιχείων που υποβάλλουν στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ. Υπενθυμίζεται ότι με το 81639/26.11.2020 έγγραφο της ΔΟΙΚΤΑ\ΥΠΕΣ, το οποίο είναι διαθέσιμο στο σύνδεσμο <https://www.ypes.gr/wp-content/uploads/2020/11/eggr81639-20201126.pdf>, έχουν δοθεί συγκεκριμένες οδηγίες αναφορικά με την αποτύπωση των εσόδων των κοινωφελών επιχειρήσεων στις βάσεις δεδομένων του ΥΠΕΣ.

Κατά τη συμπλήρωση του πίνακα Α2 τα ΝΠΙΔ πρέπει να συμπληρώσουν το πεδίο «ΤΥΠΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ» επιλέγοντας από τη σχετική πτυσσόμενη λίστα. Σε διαφορετική περίπτωση δεν θα είναι δυνατός ο υπολογισμός του αποτελέσματος κατά ESA και δεν θα μπορεί να υποβληθεί ο πίνακας. Εάν ο τύπος προϋπολογισμού του φορέα είναι "ΒΑΣΕΙ ΕΓΛΣ (ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΗ ΒΑΣΗ)" τότε το αποτέλεσμα κατά ESA ισούται με το άθροισμα "Ελλειμμα (-)/Πλεόνασμα(+) (Α-Β)»+ "Καταπτώσεις εγγυήσεων για δάνεια των φορέων ή Αναλήψεις υποχρεώσεων από το Ε.Δ.". Εάν ο τύπος προϋπολογισμού εμπίπτει στις άλλες τρεις (3) περιπτώσεις που παραπέμπουν σε εφαρμογή της ταμειακής βάσης στο αποτέλεσμα ESA προστίθεται και η κατηγορία "3. Μεταβολή Απλήρωτων Υποχρεώσεων σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης (2-1)".

3. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Προκειμένου, στο μέτρο του δυνατού, να διευκολυνθεί το έργο των οικονομικών υπηρεσιών και να συστηματοποιηθεί η διαδικασία διενέργειας μεσοπρόθεσμων προβλέψεων από τους φορείς του υποτομέα, δίνεται μεθοδολογία ανά κατηγορία εσόδων και εξόδων. **Η εφαρμογή αυτής της μεθοδολογίας δεν είναι υποχρεωτική.** Εντούτοις, κατά την υποβολή των πινάκων, θα ήταν χρήσιμο οι φορείς να ενημερώσουν τη ΔΟΙΚΤΑ/ΥΠΕΣ για τις κατηγορίες εσόδων και εξόδων στις οποίες έχουν εφαρμόσει διαφορετική μεθοδολογία, καταγράφοντας συνοπτικά τον τρόπο εργασίας.

Σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τη μεθοδολογία, πριν από την αποστολή των πινάκων, οι Προϊστάμενοι Οικονομικών Υπηρεσιών οφείλουν να ελέγχουν τη ρεαλιστικότητα των ευρημάτων τους με βάση τα απολογιστικά στοιχεία των δύο προηγούμενων ετών (2019 και 2020).

3.1. ΔΗΜΟΙ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

3.1.1. ΈΣΟΔΑ

1. Επιχορηγήσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό

Εκτιμήσεις 2021 και προβλέψεις 2022-2025: Ως προς το σκέλος των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων και των λοιπών θεσμοθετημένων πόρων, θα καταγραφούν τα ποσά της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2020, εξαιρουμένων των έκτακτων επιχορηγήσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Ως προς τις υπόλοιπες πηγές επιχορηγήσεων θα καταγραφούν τα ποσά που έχουν εγγραφεί στους εγκεκριμένους προϋπολογισμούς του 2021. Σημειώνεται ότι οι χρηματοδοτήσεις των νομικών προσώπων από τους οικείους ΟΤΑ, οι οποίες εγγράφονται και παρακολουθούνται στους ΚΑΕ 0718 και 1695, δεν συνιστούν επιχορηγήσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό και, συνεπώς, θα καταγραφούν στην κατηγορία 5γ «Λοιπά ίδια έσοδα».

2. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ (περιλαμβανομένων των εσόδων από ΕΣΠΑ)

Εκτιμήσεις 2021: Πρέπει να καταγραφεί το αναμενόμενο έσοδο από συμβασιοποιημένα έργα και δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ (συμπεριλαμβανομένου του ΕΣΠΑ), μόνο ως προς το σκέλος που αναμένεται να εκτελεσθεί εντός του έτους ή ως προς το σκέλος των δανειακών υποχρεώσεων που αναμένεται να εξυπηρετηθούν από το ΠΔΕ του ΥΠΕΣ εντός του έτους [εγκύκλιοι 6/2019 (ΨΠ3Ο465ΧΘ7-Θ13) και 7/2019 (Ω95Γ465ΧΘ7-Ν9Λ) οι οποίες εφαρμόζονται αναλογικά για τα προγράμματα ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ και ΗΛΕΚΤΡΑ].

Προβλέψεις 2022 – 2025: Προτείνεται η κατανομή του ανεκτέλεστου προϋπολογισμού των ήδη ενταγμένων έργων και δράσεων στα έτη 2022 – 2025. Για έργα που χρηματοδοτούνται από δανεισμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων η αποπληρωμή του οποίου θα πραγματοποιηθεί από το ΠΔΕ του ΥΠΕΣ, τα έσοδα από επιχορηγήσεις ΠΔΕ θα αναγνωρίζονται στα έτη του ΜΠΔΣ σταδιακά με βάση τις εκτιμώμενες ετήσιες τοκοχρεολυτικές υποχρεώσεις του φορέα προς το ΤΠΔ για τα συγκεκριμένα δάνεια. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον ο φορέας έχει ωριμάσει προτάσεις για υποβολή προς χρηματοδότηση από το ΠΔΕ (συμπεριλαμβανομένου του ΕΣΠΑ) δύναται αυτές να καταγραφούν στους πίνακες μεσοπρόθεσμων εκτιμήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι θα κατανεμηθούν τόσο τα σχετικά έσοδα όσο και οι αντίστοιχες δαπάνες καθ' όλη τη διάρκεια του ΜΠΔΣ.

3. Τόκοι

Εκτιμήσεις 2021: Πρέπει να υπολογιστούν ως το γινόμενο του ύψους των τραπεζικών καταθέσεων την 31.12.2020 επί το ετήσιο επιτόκιο που έχει συμφωνηθεί με το κάθε τραπεζικό ίδρυμα.

Προβλέψεις 2022 – 2025: Πρέπει να υπολογίζονται ως το γινόμενο του εκτιμώμενου ύψους των τραπεζικών καταθέσεων τέλους χρήσης επί το ισχύον επιτόκιο.

4. Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ

Προτείνεται χειρισμός αντίστοιχος με εκείνον της κατηγορίας 2 «Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ» για όλα τα έτη του ΜΠΔΣ.

5. Λοιπά Έσοδα

Εκτιμήσεις 2021: Καταρχήν προτείνεται η καταγραφή των ποσών που έχουν εγγραφεί στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό. Στην περίπτωση που για το έτος 2021 ισχύουν διαφορετικοί συντελεστές τελών, δικαιωμάτων, φόρων και λοιπών εσόδων σε σχέση με το 2020, θα πρέπει να γίνουν και οι αντίστοιχες προσαρμογές στις εκτιμήσεις.

Προβλέψεις 2022 – 2025:

Προτείνεται η εφαρμογή του δείκτη ΕΔΤΚ «ΜΕΤΑΒΟΛΗ Εν. ΔΕΙΚΤΗ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (%)» επί των εκτιμήσεων του προηγούμενου έτους ως εξής:

- ✓ Προβλέψεις 2022 = Εκτιμήσεις 2021 x (1 + ΕΔΤΚ 2022) = Εκτιμήσεις 2021 x (1 + 1,0%)
- ✓ Προβλέψεις 2023 = Εκτιμήσεις 2022 x (1 + ΕΔΤΚ 2023) = Εκτιμήσεις 2022 x (1 + 1,5%)
- ✓ Προβλέψεις 2024 = Εκτιμήσεις 2023 x (1 + ΕΔΤΚ 2024) = Εκτιμήσεις 2023 x (1 + 1,8%)

✓ Προβλέψεις 2025 = Εκτιμήσεις 2024 x (1 +ΕΔΤΚ 2025) = Εκτιμήσεις 2024 x (1 +1,9%)

αφού εξαιρεθούν οι κατηγορίες εσόδων που δεν επηρεάζονται από τις μακροοικονομικές προοπτικές της χώρας. Χαρακτηριστική περίπτωση αυτής της κατηγορίας εσόδων είναι το ποσό της ετήσιας επιχορήγησης των νομικών προσώπων από τους οικείους ΟΤΑ. Εφόσον το ύψος της ετήσιας επιχορήγησης είναι σταθερό τότε το συγκεκριμένο μέγεθος πρέπει να εξαιρεθεί από την εφαρμογή του δείκτη και η σχετική πρόβλεψη να παραμείνει σταθερή για όλα τα έτη του ΜΠΔΣ. Εάν όμως το ύψος της χρηματοδότησης τροποποιείται από έτος σε έτος με βάση τις ανάγκες, τότε προτείνεται η εφαρμογή του δείκτη ΕΔΤΚ τόσο από το νομικό πρόσωπο (στο σκέλος των εσόδων) όσο και από τον ΟΤΑ (στο σκέλος των δαπανών). Για την πληρέστερη πληροφόρηση, στην κατηγορία 5γ) Λοιπά Ίδια Έσοδα έχει προστεθεί η υποκατηγορία «Χρηματοδοτήσεις ΝΠΔΔ από τον οικείο Δήμο ή Περιφέρεια».

6. Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων

Συνήθως αποτελεί σταθερό ποσοστό επί της δαπάνης. Εάν η εκτιμώμενη δαπάνη του 2021 δεν διαφοροποιείται σημαντικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος, δύναται η καταγραφή ποσού ίσου με τον απολογισμό του 2020. Για τα επόμενα έτη του ΜΠΔΣ ο τρόπος εργασίας θα είναι αντίστοιχος με εκείνον των εκτιμήσεων του 2021.

7. Έσοδο από επιχορήγηση για πληρωμή ληξιπρόθεσμων

Θα καταγραφούν μηδενικά ποσά.

8. Έσοδα από χρηματοοικονομικές συναλλαγές

Εκτιμήσεις 2021: Θα καταγραφεί το ποσό των δανείων που εκτιμά ο φορέας ότι θα εισπράξει μέσα στη χρήση.

Προβλέψεις 2022 – 2025: Ο τρόπος εργασίας για κάθε έτος του ΜΠΔΣ θα είναι αντίστοιχος με εκείνον των εκτιμήσεων του 2021. Στην περίπτωση που έχει ληφθεί απόφαση για τη λήψη δανείου, αυτό πρέπει να κατανεμηθεί στα έτη του ΜΠΔΣ.

3.1.2. ΈΞΟΔΑ

1. Αμοιβές προσωπικού και αιρετών

Πρέπει να προσδιοριστεί α) η εκτιμώμενη δαπάνη για τη μισθοδοσία και τις λοιπές παροχές προσωπικού, λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος των εργαζομένων, τις προσλήψεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, τις μετατάξεις και τις αποχωρήσεις που αναμένεται να λάβουν χώρα μέσα στο έτος και β) η εκτιμώμενη δαπάνη των αιρετών με βάση το πλήθος αυτών. Το ίδιο ισχύει για όλα τα έτη του ΜΠΔΣ.

2. Κοινωνικές Παροχές

Προβλέψεις 2022 – 2025: Προτείνεται να καταγραφεί η εκτίμηση του 2021 σε όλα τα έτη του ΜΠΔΣ.

3. Τόκοι

Το ποσό των τόκων περιλαμβάνεται στις καταστάσεις τοκοχρεολυσίων των δανείων που έχουν συνάψει οι φορείς με τα πιστωτικά ιδρύματα. Επισημαίνεται ότι το 2022 πρέπει να αποτυπωθούν τα ποσά των τόκων που δεν καταβλήθηκαν στο ΤΠΔ το 2020 λόγω αναστολής πληρωμών τοκοχρεολυσίων προς το ΤΠΔ.

4. Δαπάνες για επενδύσεις προ αποσβέσεων

Εκτιμήσεις 2021: Θα καταγραφεί η δαπάνη των συμβασιοποιημένων έργων ως προς το σκέλος που αναμένεται να εκτελεστεί εντός του έτους.

Προβλέψεις 2022 – 2025: Οι προβλέψεις προτείνεται να πραγματοποιηθούν με βάση τις ανάγκες και τον προγραμματισμό του φορέα λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των εγκεκριμένων έργων και των διαθέσιμων πόρων καθώς και τους συνήθεις χρόνους ωρίμανσης, δημοπράτησης και εκτέλεσης των συμβάσεων τεχνικών έργων.

5. Λοιπές δαπάνες

Εκτιμήσεις 2021:

α) Πληρωμές ΠΟΕ: Προτείνεται η καταγραφή των πιστώσεων του προϋπολογισμού μειωμένων κατά το ύψος των παραστατικών που στην επικείμενη υποχρεωτική αναμόρφωση πρέπει να αφαιρεθούν από τον ετήσιο προϋπολογισμό λόγω παραγραφής ή δεν μπορούν να πληρωθούν λόγω αδυναμίας εκκαθάρισης της δαπάνης (μη νόμιμες δαπάνες προς αντιλογισμός).

β) Μεταβιβάσεις σε τρίτους: Πρέπει να γίνει όσο το δυνατόν πιο ρεαλιστική εκτίμηση. Για τις επιχορηγήσεις των εποπτεύμενων νομικών προσώπων κρίνεται σκόπιμο να ληφθεί υπόψη και ο μέσος βαθμός εκτέλεσης του προϋπολογισμού των δύο προηγούμενων ετών.

γ) Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Προτείνεται η εφαρμογή του δείκτη ΕΔΤΚ κατόπιν αφαίρεσης των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν το 2020 για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του COVID 19. Οι κατηγορίες δαπανών Φόροι-Τέλη και Λοιπά έξοδα συνήθως είναι σταθερές από έτος σε έτος.

Προβλέψεις 2022 – 2025:

α) Πληρωμές ΠΟΕ: Προτείνεται η μεταφορά του εκτιμώμενου ύψους των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους του προηγούμενου έτους (μειωμένων κατά το μακροπρόθεσμο σκέλος και κατά την αξία των παραστατικών που δεν μπορούν να εκκαθαριστούν ή των παραστατικών προς παραγραφή) και του εκτιμώμενου ύψους των απλήρωτων υποχρεώσεων προς φορείς ΓΚ.

β) Μεταβιβάσεις σε τρίτους: Προτείνεται να καταγραφεί η εκτίμηση του 2021 σε όλα τα έτη του ΜΠΔΣ.

γ) Λοιπές λειτουργικές δαπάνες: Προτείνεται η εφαρμογή του δείκτη ΕΔΤΚ εξαιρουμένων των κατηγοριών Φόροι-Τέλη και Λοιπά Έξοδα.

6. Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων και λοιπές αποδόσεις:

Εκτιμήσεις 2021 και Προβλέψεις 2022-2025:

α) Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων: Θα καταγράφεται ποσό ίσο με την αντίστοιχη κατηγορία των εσόδων.

β) Λοιπές αποδόσεις: Προτείνεται να καταγραφεί ο απολογισμός του 2020, εκτός και εάν είναι δυνατή η πραγματοποίηση πιο ρεαλιστικής εκτίμησης.

7. Δαπάνη για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στα πλαίσια του προγράμματος

Θα καταγραφούν μηδενικά ποσά.

8. Δαπάνες που αφορούν χρηματοοικονομικές συναλλαγές (χρεολύσια δανείων κτλ)

Θα καταγραφούν τα ποσά των ετήσιων χρεολυσίων που πρέπει να καταβληθούν στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν χορηγήσει τα σχετικά δάνεια.

Απλήρωτες υποχρεώσεις σε φορείς εκτός γενικής κυβέρνησης στο τέλος του έτους

Εκτιμήσεις 2021: Για να διασφαλιστεί η απαιτούμενη συνέπεια στις χρονολογικές σειρές, προτείνεται το ύψος των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους να υπολογιστεί με τη χρήση συντελεστή. Δηλαδή, θα υπολογιστεί ο λόγος των απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους που δημιουργήθηκαν κατά το έτος 2020 όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατά την 31.12.2020 προς το ύψος της συνολικής δαπάνης του 2020 (εξαιρουμένων των κατηγοριών 3, 5^α, 6^α, 7 και 8 των εξόδων). Αυτός ο συντελεστής θα πολλαπλασιαστεί με τη συνολική εκτιμώμενη δαπάνη για το έτος 2021 (εξαιρουμένων των ίδιων ως άνω κατηγοριών). Στην περίπτωση που κρίνει ο φορέας ότι οι υποχρεώσεις θα μειωθούν επιπλέον του ποσού που προκύπτει από την ανωτέρω μεθοδολογία, για παράδειγμα λόγω ταχύτερης εκκαθάρισης των δαπανών, τότε το επιπλέον ποσό της μείωσης θα πρέπει να προστεθεί στις εκτιμήσεις εξόδων του 2021.

Προβλέψεις 2022 – 2025 : Ο τρόπος εργασίας για κάθε έτος του ΜΠΔΣ προτείνεται να είναι αντίστοιχος με εκείνον των εκτιμήσεων του 2021.

3.1.3. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά την εκτίμηση των στοιχείων ισολογισμού (κυρίως σε ό,τι αφορά στα διαθέσιμα και στα δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα) για όλα τα έτη του ΜΠΔΣ εφιστάται η προσοχή στους συντάκτες των πινάκων προκειμένου να αποτυπώσουν τις αλληλεπιδράσεις αυτών με τις αντίστοιχες κατηγορίες εσόδων και εξόδων.

3.2.ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

3.2.1. ΈΣΟΔΑ

Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα (από πώληση αγαθών και παροχή υπηρεσιών): Ισχύει ό,τι και για κατηγορία «5. Λοιπά Έσοδα» των δήμων, των περιφερειών και των ΝΠΔΔ.

Χρηματοδοτήσεις από ΟΤΑ (διετές πρόγραμμα δράσης, προγραμματικές συμβάσεις με ΟΤΑ κλπ). Προτείνεται να καταγραφεί το ποσό του εγκεκριμένου προϋπολογισμού 2021, λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη και το μέσο βαθμό εκτέλεσης του προϋπολογισμού αυτής της κατηγορίας κατά την προηγούμενη διετία.

Έσοδα (επιχορηγήσεις) από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία «2. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ (περιλαμβανομένων των εσόδων από ΕΣΠΑ)» των δήμων, των περιφερειών και των ΝΠΔΔ.

Τόκοι: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εσόδων «3. Τόκοι» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Επιχορηγήσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό: Συμπληρώνεται μόνο από τα ΝΠΙΔ τα οποία χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό (πχ ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ, ΠΕΔ, ΕΕΤΑΑ).

Επιχορηγήσεις από εθνικό σκέλος ΠΔΕ: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία «2. Έσοδα (επιχορηγήσεις) από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Λοιπές επιχορηγήσεις: Εφόσον αυτές αναφέρονται σε επαναλαμβανόμενες δραστηριότητες, προτείνεται να καταγραφεί το ποσό του εγκεκριμένου π/υ 2021.

Επιχορηγήσεις από ΕΕ: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία «2. Έσοδα (επιχορηγήσεις) από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα».

Λοιπά έσοδα: Ισχύουν τα αναφερόμενα στην κατηγορία «5. Λοιπά Έσοδα» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Έσοδα (εισπράξεις) για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου: Αυτή η κατηγορία θα συμπληρωθεί μόνο εφόσον έχει ληφθεί απόφαση για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Έσοδα από χρηματοοικονομικές συναλλαγές: Ισχύει ό,τι και για κατηγορία «8. Έσοδα από χρηματοοικονομικές συναλλαγές» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

3.2.1. ΈΞΟΔΑ

Αμοιβές προσωπικού: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία «1. Αμοιβές προσωπικού» των δήμων, των περιφερειών και των ΝΠΔΔ

Μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (επιχορηγήσεις- χορηγίες): Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εξόδων «Μεταβιβάσεις σε τρίτους» των δήμων, των περιφερειών και των ΝΠΔΔ.

Τόκοι: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εξόδων «3. Τόκοι» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Λοιπά έξοδα: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εξόδων «5. Λοιπές δαπάνες» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Δαπάνες για επενδύσεις: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εξόδων «4. Δαπάνες για επενδύσεις προ αποσβέσεων» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

Έξοδα για χρηματοοικονομικές συναλλαγές: Ισχύει ό,τι και για την κατηγορία εξόδων «8. Δαπάνες που αφορούν χρηματοοικονομικές συναλλαγές» δήμων, περιφερειών και ΝΠΔΔ.

3.2.3. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Κατά την εκτίμηση των στοιχείων ισολογισμού (κυρίως σε ό,τι αφορά στα διαθέσιμα και στα δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα) για όλα τα έτη του ΜΠΔΣ εφιστάται η προσοχή στους συντάκτες των πινάκων προκειμένου να αποτυπώσουν τις αλληλεπιδράσεις αυτών με τις αντίστοιχες κατηγορίες εσόδων και εξόδων.

4. ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΙΝΑΚΩΝ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Οι Προϊστάμενοι Οικονομικών Υπηρεσιών των υπόχρεων φορέων οφείλουν να συμπληρώσουν τους πίνακες μεσοπρόθεσμων προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2022-2025 στο συνημμένο αρχείο excel και να το αποστείλουν στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής \ Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκηση του ΥΠΕΣ (ΔΟΙΚΤΑ\ΥΠΕΣ), στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις info@ypes.gr και mpds@ypes.gr **μέχρι την 15^η Μαρτίου 2021.**

Το παρόν έγγραφο έχει αναρτηθεί και είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (www.ypes.gr) στη διαδρομή Το Υπουργείο/ Έγγραφα (<https://www.ypes.gr/eggrafa>).

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Συνημμένα:

Παράρτημα (σε ηλεκτρονική μορφή).

1. Δύο (2) πίνακες προς συμπλήρωση (πίνακας Α1 για δήμους, περιφέρειες και ΝΠΔΔ και πίνακας Α2 για τα ΝΠΙΔ).
2. Δύο πίνακες με την αντιστοίχιση των ΚΑ προϋπολογισμού και των κατηγοριών του ενοποιημένου προϋπολογισμού ΟΤΑ («Α1α.Mapping_ΔΗΜΟΙ» και «Α1β.Mapping_ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ»).
3. **Πίνακας υπόχρεων φορέων (πίνακας Β)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. **Δήμοι και Περιφέρειες της Χώρας** (με την παράκληση να ενημερώσουν επίσης τα νομικά τους πρόσωπα που είναι ενταγμένα στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των συνδέσμων και των διαδημοτικών επιχειρήσεων όπου συμμετέχουν και είτε έχουν αναλάβει την οικονομική τους διαχείριση είτε η έδρα τους είναι εντός των διοικητικών ορίων του ΟΤΑ).
2. **Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης της χώρας**
3. **Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος και Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων**
4. **Ένωση Περιφερειών Ελλάδος**
5. **Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης**
6. **Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους** (με την υποχρέωση να ενημερώσουν για τις δικές τους ενέργειες τα λοιπά υπόχρεα νομικά πρόσωπα του υποτομέα των ΟΤΑ που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αρμοδιότητάς τους, βάσει του πίνακα υπόχρεων φορέων).

Υπόψη: Προϊσταμένων Οικονομικών Υπηρεσιών

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Υπουργείο Οικονομικών.

Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής.

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικής Πολιτικής και Προϋπολογισμού

Διεύθυνση Προγραμματισμού και Δημοσιονομικών Στοιχείων (dpdsm@glk.gr).

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού.
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης.
- Γενικό Διευθυντή Οικονομικών ΤΑ και Αναπτυξιακής Πολιτικής.
- Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- Διεύθυνση Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.